

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки
та природокористування

Кафедра менеджменту та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Валерій БОРТНЯК

_____ 2022 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст»

освітня програма **«Менеджмент організацій і адміністрування»**
спеціальність **073 «Менеджмент»**
галузь знань **07 Управління та адміністрування**

УХВАЛЕНО:

На засіданні кафедри
менеджменту та міжнародних економічних
відносин

Протокол № 10 від 28 квітня 2022 р.

Зав. кафедри _____ Павло БЕЗУС

Київ – 2022

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст», освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування», спеціальність 073 «Менеджмент», галузь знань 07«Управління та адміністрування». К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2022. 9 с.

Укладачі:

Павло БЕЗУС, канд. екон. наук, доцент, доцент, зав. кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин

Юлія ПЕТРОВСЬКА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин

Юлія ГРУДЦИНА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, протокол № 15 від 06.05.2022 (наказ 47-од від 06.05.2022)

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Організаційно-методичні рекомендації.....	4
3. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	7
4. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	8

1. Загальні положення

Фахове вступне випробування до магістратури зі спеціальності 073 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування») передбачає виявлення рівня знань, умінь і навичок абітурієнтів щодо базових управлінських понять та принципів та їх відбору на конкурсній основі.

Фахове випробування до магістратури включає тестові завдання та теоретичні питання.

Програма фахового випробування до магістратури має міжпредметний характер і складається з 2 розділів відповідно до програм профільюючих дисциплін, а саме:

1. Менеджмент
2. Управління персоналом

Під час підготовки до фахового випробування рекомендується користуватися переліком питань з дисципліни літературою, що представлені у програмі.

2. Організаційно-методичні рекомендації

Система оцінювання фахового вступного випробування є наступною. Екзаменаційний білет складається із 25 тестових завдань та 2 теоретичних питань. Із усіх представлених на кожен тест відповідей абітурієнт має обрати одну, яку він вважає вірною. Правильно обрана відповідь на тести оцінюється в 4 бали. Неправильна відповідь балів не дає. Тобто загальна сума відповідей на тести дає можливість отримати максимум 100 балів. Відповідь на кожне теоретичне питання оцінюється в 50 балів, загалом відповідь на теоретичні питання складає 100 балів.

Оцінювання за вступне фахове випробування здійснюється за 200-бальною шкалою. Зокрема, алгоритм оцінювання має форму: $50 + 50 + 25 \cdot 4 = 200$ балів.

Студент, який за сумарно набрав сто балів і вище (до двохсот), вважається таким, що склав випробування позитивно.

Тривалість екзамену становить 2 академічних години (120 хвилин). Студенту забороняється користуватися будь-якими носіями інформації.

Фаховий іспит може відбуватися з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 392 від 27 квітня 2022 року, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 03.05.2022 р. за № 487/37823 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400 та Правил прийому до ТНУ у 2022 р.

Вступний іспит проводиться виключно українською мовою.

3. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Класична теорія менеджменту (школа наукового управління, адміністративна школа управління). Неокласична теорія менеджменту (школа людських стосунків, школа організаційної поведінки). Кількісна теорія менеджменту. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

2. Поняття та принципи менеджменту.

Поняття управління та менеджменту. Місце управління у виробничій системі. Виробництво: визначення, складові та результати виробництва. Поняття організації виробництва. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

3. Поняття та склад системи управління

Основні поняття про системи, елементи та зв'язки між ними. Поняття системи управління. Склад системи управління. Інформація «входу» та «виходу» системи управління. Внутрішнє та зовнішнє середовище системи управління. Об'єкт управління: місце в системі управління та призначення. Управляюча система: її функції та роль в системі управління, зв'язок з об'єктом управління. Поняття інформації та її роль в управлінні.

4. Функції та методи менеджменту

Поняття фази та функції менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Прямий та зворотний зв'язки в управлінні. Поняття планування, місце та роль в управлінні. Ціль планування. Облік: його визначення та місце в управлінні. Контроль як фаза управління: мета та значення. Поняття регулювання, місце та роль в управлінні. Зв'язок регулювання з іншими фазами управління. Аналіз існуючих функцій менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту.

5. Мотивація в менеджменті

Головні поняття мотивування: потреба, мотив, спонукання стимул, винагорода, цінність. Змістові та процесуальні теорії мотивування. Принципи побудови системи мотивації. Місце та призначення мотивації в системі управління. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи.

6. Ефективність системи управління

Поняття ефективності системи управління. Ефективність управління виробництвом. Показники ефективності. Система показників ефективності. Система управління ефективністю. Поняття та місце в системі управління підприємством.

7. Стратегічне управління.

Сутність стратегічного управління. Визначення місії фірми. Розробка цілей діяльності компанії. Класифікація цілей. Визначення та розробка стратегії. Вплив факторів на формування стратегії. SWOT-аналіз. Стратегічне планування Конкуренція, конкурентоспроможність продукції. Етапи життєвого циклу продукції.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Управління персоналом у системі менеджменту організації

Людина як суб'єкт і об'єкт управління персоналом. Орієнтація персоналу на корпоративну культуру. Особливості та роль персоналу в досягненні конкурентоспроможності сучасних організацій. Управління персоналом як специфічна функція менеджменту. Зміст понять «трудові ресурси», «персонал», «трудовий потенціал» «кадри». Системний підхід до управління персоналом організації. Основні елементи (підсистеми) управління персоналом.

2. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації

Поняття та значення кадрової політики в організації. Зміст кадрової політики на різних етапах життєвого циклу організації. Сутність стратегії управління персоналом.

3. Кадрове планування в організаціях

Поняття кадрового планування. Мета та завдання планування роботи персоналом на підприємстві. Види планування: стратегічне, тактичне, операційне (поточне). Трудова адаптація та її види: організаційна, соціально-психологічна, професійна, психофізіологічна. Первинна та вторинна адаптація. Керівна і виховна роль керівника та менеджера персоналу. Інструктаж. Наставництво.

4. Організування діяльності та функції служб персоналу

Призначення та роль сучасних служб персоналу в організації. Стан, проблеми і тенденції розвитку кадрових служб. Основні функції та відповідальність кадрових служб. Ролі та функції менеджера з персоналу в організації роботи кадрової служби. Вимоги до ділових, професійних та особистісних рис менеджера з персоналу. Інформаційне та методичне забезпечення служби персоналу. Автоматизовані програми з управління персоналом. Основні регламентуючі документи в організації діяльності кадрових служб. Організація обліку та звітності з персоналу. Заходи з охорони та безпеки кадрової інформації в організації.

5. Оцінювання персоналу в організації

Оцінювання персоналу в сучасній організації. Сутність та різновиди оцінювання персоналу за цілями. Критерії та методи оцінювання персоналу. Якісні, кількісні та комбіновані методи ділового оцінювання працівників організації.

Атестування персоналу: сутність та види. Призначення та зміст атестаційної комісії. Організація та порядок проведення атестації персоналу. Зміст атестації для різних категорій персоналу. Документальне супроводження атестації. Використання результатів атестації персоналу.

Список літератури:

1. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466с.
2. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 288 с
3. Дяченко Т.О. Основи менеджменту. К.: Кондор, 2010.-176 с.
4. Завадский Й.С. Менеджмент: Підручник. – В 2-х т. – К.: Укр.-фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 2003, 640 с
5. Ігнатська І. А. Менеджмент організацій (малого та середнього бізнесу): підручник / І. А. Ігнатська, О. М. Паливода, Р. В. Янковой. – К. : КНУТД, 2014. – 360 с.
6. Киржнер Л.А. Менеджмент організацій - Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу http://libfree.com/142218704-menedzhmentmenedzhment_organizatsiy_kirzhner_la.html
7. Клименюк М.М. Менеджмент: експрес-підручник/ за заг. ред. М.М. Клименюка. – К.: Міленіум, 2017. – 174 с.
8. Козирєва О. В., Ковальова В. І., Глебова Н. В. Управління персоналом. Навчальний посібник. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с.
9. Козирєва О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва,– Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.
10. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. - М., 1992.
11. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій : навчальний посібник / Т. В. Назарчук, О. М. Косінок. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 559 с.
12. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазараки; Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
13. Осовська Г.В., Осовський О.А., Менеджмент підручник. Видання 4-е, переповнене і доповнене. – К.: Конкор, 2015. – 563 с.
14. Петюх В.М. Управління персоналом: Навч.-метод. Посібник для

самоств. Вивч. Дисц. - К.: КНЕУ.2000. –124 с.

15. Скібіцька Л. І., Жаворонкова Г. В., Сівашенко Т. В. Організація праці менеджера. Практикум. Навчальний посібник для студ. екон. вузів.- К.: Освіта України, 2010, 333 с.

16. Тарнавська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія та практика: Підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Тернопіль: Карт-бланш, 2005. - 486 с.

17. Управління персоналом : навч . посіб. / А. О. Азарова О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 283 с

18. Федулова Л. І Менеджмент організацій - Бібліотека українських підручників[Електронний ресурс]. – Режим доступу [http://libfree.com/128994688-](http://libfree.com/128994688-menedzhmentmenedzhment_organizatsiy__fedulova_l_i.html)

[menedzhmentmenedzhment_organizatsiy__fedulova_l_i.html](http://libfree.com/128994688-menedzhmentmenedzhment_organizatsiy__fedulova_l_i.html)

19. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К.: Академвидав, 2007.

20. Шубалий О. М., Гордійчук А. І., Дзямулич М. І. та ін. Управління персоналом: підруч. / за ред. Шубалого О. М. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. 403 с.

4. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань

1. www.info-library.com.ua/books-book-125.html

2. <http://www.nbu.gov.ua/>

3. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/31710/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%D0%A8%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8F%D0%BA.pdf>

4. https://stud.com.ua/9940/menedzhment/upravlinnya_personalom